

Dosarul nr.1a-101/2023
Nr. comp. 1-22131702-06-1a-28042023

I instanță
Judecător Ganganu Maria
Judecătoria Cimișlia
sediul central

DECIZIE

În numele Legii

27 decembrie 2023

mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecători
grefier

Fujenco Dmitrii
Starciuc Ștefan și Colev Grigori
Jeleva Elena

cu participarea:

procurorului
apărătorului inculpatei
inculpatei

Sîrbu Lilia
avocatul Coadă Andrei
Culeșov Maria

juducînd în ședință publică, în ordine de apel, apelul depus de avocatul Coadă Andrei în interesele inculpatei Culeșov Maria, împotriva sentinței judecătorei Cimișlia sediul central din 22 martie 2023 pe cauza penală în privința lui:

Culeșov Maria Iosif, născută la *****, originară și domiciliată în or. Cimișlia, str. *****, studii superioare, căsătorită, fără persoane la întreținere, moldoveancă, cetățeană al R. Moldova, fără antecedente penale, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, nu are diplome de onoare, titluri onorifice, distincții de stat, anterior ne condamnată, cod numeric personal *****

învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) din Codul penal,

Cauza penală s-a aflat pentru judecare în prima instanță la judecătoria Cimișlia sediul central de la 08 septembrie 2022 până la 22 martie 2023.

Judecătoria Cimișlia sediul central a pronunțat sentința la 22 martie 2023. (f.d.190-206, vol II)

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Comrat la data de 28 aprilie 2023. (f.d.1, vol IV)

Procedura citării legale a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei și declarațiile participanților la proces asupra apelului în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 22 martie 2023, Culeșov Maria Iosif, a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, iar ca consecință a reglementărilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, s-a liberat de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Corpurile delictive - ordinul nr.18 din 13 martie 2018 cu privire la angajare; ordinul nr.30 din 29 martie 2018 cu privire la premiere; ordinul nr.62 din 24 august 2018 cu privire la premiere; ordinul nr.107 din 19 noiembrie 2018 cu privire la acordarea ajutorului material; ordinul nr.98 din 26 decembrie 2018 cu privire la premiere; ordinul nr.25 din 01 aprilie 2019 cu privire la acordarea concediului anual de odihnă; ordinul nr.42 din 12 iunie 2019 cu privire la acceptarea demisiei; tabelele de salariu a angajaților pentru perioada martie 2018-iunie 2019; proces verbal al ședinței comisiei pentru stabilirea vechimii în muncă în cadrul ADR Sud a lui Botnaru Mihail; lista la salariu, ajutor material și concediale pentru perioada martie 2018- iunie 2019 a lui Botnaru Mihail, în ordine art. 162 cod de procedură penală, s-a dispus ca după definitivarea sentinței urmează a fi păstrate la dosarul penal. (f.d. 190-206, vol III).

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut, că Culeșov Maria Iosif, exercitând funcția de director al Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) cu sediul în or. Cimișlia, bd. Ștefan cel Mare, 12, numită prin ordinele emise de Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale al

R. Moldova cu nr. 98c din 08.12.2009 pe perioada de probă și de numire deja în funcție cu nr. 152p din 11.06.2010, astfel fiind persoană publică, având împuterniciri de a numi și elibera din funcții personalul instituției, aflându-se în exercițiul funcției deținute, inclusiv cunoscând că utilizarea funcției în interes privat, contrar legii și atribuțiilor de serviciu este interzis, acționând din interes material și alte interese personale, fiind la curent cu faptul că, acțiunile sale contravin cadrului normativ legal, fiind conștientă de faptul că numitul Botnaru Mihail locuitor al or. Strășeni, oficial nu v-a activa la Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud, la data de 13.03.2018, a emis Ordinul nr.18, privind angajarea în funcția de conducător auto în cadrul ADR Sud, a acestuia și în continuarea intențiilor sale infracționale, fiind responsabilă de verificarea și confirmarea tabelelor personalului privind evidența timpului de lucru, fiind la curent că, „Tabela de pontaj” este documentul de bază, potrivit căruia se efectuează calculul orelor și prezența la locul de muncă, în baza căruia lunar se calculează și se achită salariul, și că acestea se atribuie la categoria documentelor oficiale, având în calitate de angajator obligația de a ține evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat în conformitate cu prevederile art. 106 din Codul muncii, formând în fața subalternilor viziunea exercitării atribuțiilor exemplare de serviciu, cunoscând că, în aceeași perioadă funcția de conducător auto în baza căreia a fost angajat Botnaru Mihail era executată de către soțul său Culeșov Vladimir, care oficial era angajat la ADR Centru cu sediul în or. Ialoveni, a ascuns de fapt intențiile sale privind introducerea datelor vădit false în tabelele de evidență a timpului de lucru al personalului, fabulându-l zilnic cu 8 ore de muncă, confirmând astfel prezența la serviciu a cet. Botnaru Mihail, pentru perioada de timp cuprinsă între martie 2018- mai 2018, august - ianuarie 2019, martie 2019, iunie 2019, desi ultimul nu s-a prezentat nici o zi la serviciu la ADR Sud, exercitând în această perioadă funcția de conducător auto la ADR Centru, amplasată în or. Ialoveni, iar în perioada menționată supra acestuia i-a fost calculate și achitat salariu pentru funcția deținută la ADR Sud.

Acțiunile descrise de către urmărirea penală au fost calificate pe art. 332 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, *„falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale”*.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în ordinea procedurii

generale.

La 05 aprilie 2023 avocatul Coadă Andrei în interesele inculpatei Culeșov Maria, în dezacord cu sentința judecătorei Cimișlia sediul central din 22 martie 2023, a depus apel, în care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să dispună achitarea cet. Culeșov Maria din motivul lipsei faptei infracționale. (f.d.210-216, vol III)

În motivarea apelului a indicat că, cauza penală atât la faza de urmărire penală cât și în cadrul instanței de fond a fost examinată pripit fără a fi elucidate toate aspectele importante ale cauzei fiind adoptată în acest sens o sentință ilegală.

Indică că prin plângerea înaintată la data de **13 septembrie 2022** în cadrul Procuraturii Anticorupție, Serviciul Sud, și ulterior înregistrată în cadrul Judecătorei Cimișlia, sediul Cimișlia la 22.09.2022, avocatul Coadă Andrei, în interesele inculpatei Culeșov Maria a solicitat admiterea plângerii, anularea ordonanței din 30 august 2022 emisă de Procurorul în Procuratura Anticorupție, Anatolie Ciuleacu, privind respingerea cererii depusă după luarea la cunoștință cu materialele și emiterea altei ordonanțe prin care să fie dispusă admiterea demersului înaintat privind reluarea urmăririi penale.

În susținerea plângerii a menționat că, la data de 29.04.2022 de către ofițerul superior de urmărire penală PCE al DUP a DGT Sud a CAN maior, Boris Stănilă a fost emisă ordonanța de recunoaștere a cet. Culeșov Maria, în calitate de bănuită pe cauza penală nr.2021408013 în săvârșirea infracțiunii prevăzute de 332 alin. (1) Cod penal. Menționează că, în cadrul derulării urmăririi penale pornite în privința cet. Culeșov Maria, partea apărării - avocatul Coadă Andrei, la data de 09.09.2022 a înaintat față de procurorul Anatolie Ciuleacu, procuror în procuratura Anticorupție, Oficiul Sud, cerere privind efectuarea confruntării în cadrul urmăririi penale, iar ca argument în cele solicitate a menționat că în cadrul examinării cauzei penale au fost constatate mai multe divergențe în declarațiile martorilor, Andrei Popușoi, Colța Nicolae, Coroian Dorin și Zlati Olga, Donia Ana, Nichita Irina audiați pe marginea cauzei penale.

Astfel, menționează că la data de 12 august 2022, Procurorul în procuratura Anticorupție, Oficiul Sud, Anatolie Ciuleacu, examinând materialele cauzei penale cât și cererea depusă de către av. Coadă Andrei, a emis ordonanță prin care a admis cererea avocatului în interesele învinuitei Culeșov Maria, prin care s-a solicitat efectuarea confruntărilor între persoane, acestea fiind necesare pentru aflarea

adevărului și înlăturarea divergențelor. Totodată, menționează că contrar ordonanței din 12.08.2022, ofițerul de urmărire penală PCE al DGT Sud, a CAN Boris Stănilă, a emis raport privind terminarea urmăririi penale și remiterea cauzei penale în instanța de judecată.

Astfel, indică că prin cererea înaintată a solicitat restituirea cauzei penale organului care a efectuat urmărirea penală, pentru completarea urmăririi penale și administrarea de noi probe, astfel încât ofițerul de urmărire penală nu a efectuat acțiuni procedural prescise în conținutul ordonanței procurorului din 12.08.2022, ignorând prevederile legislației în vigoare, a dat dovadă de lipsă de încuviințare și conformare la autorizațiile date de procuror, fiind admise multiple abateri de procedură conform prevederilor art.55 alin. (2), 57 alin. (2) pct., art.113 alin. (3) Cod penal.

Consideră că prin acțiunile abuzive și subiective ale procurorului, a fost încălcat dreptul la apărare a cet. Culeșov Maria de către organul de urmărire penală, or, partea apărării consideră că cererea cu privire la efectuarea confruntărilor nu a fost executată, ci doar admisă prin ordonanță, acțiunile solicitate de către partea apărării nefiind efectuate, or mențiunea precum că martorul nu a răspuns la telefon, nu constituie temei de a considera că acțiunea de urmărire penală a fost efectuată în corespundere cu legislația și prevederile codului de procedură penală.

Menționează partea apărării că, la caz organul de urmărire penală și-a făcut deja o poziție subiectivă asupra cazului și asupra cererii înaintate de către partea apărării, fapt dovedit prin cele indicate în raportul organului de urmărire penală, care consideră că cererea avocatului are un caracter intenționat de tergiversare.

Consideră că în procesul efectuării urmăririi penale, organul competent nu a depus tot efortul întru aflarea adevărului pe marginea cazului, însă, superficial a examinat cererile depuse de partea apărării și ca rezultat au fost încălcate drepturile cet. Culeșov Maria cu privire la apărarea sa, principiul egalității armelor în proces și dreptul la un proces echitabil garantat de constituție și CEDO, organul de urmărire penală nu a întreprins toate măsurile procesuale, iar ca urmare există riscul condamnării persoanei nevinovate, învinuite în săvârșirea infracțiunii pe care nu a comis-o.

Indică că în ședință judiciară inculpata Culeșov Maria vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o și instanței a declarat că: *în funcție de director Agenției de Dezvoltare Regională Sud, avea atribuții de a angaja persoane la*

serviciu, astfel cet. Botnaru Mihail a fost angajat în calitate de șofer la ADR Sud în anul 2018 în baza de acte necesare pentru angajare și anume contractul individual de muncă, cererea persoanei, CV-ul, contract de răspundere materială, acesta a fost inclus în baza de date la contabilitate și i-a fost eliberat card bancar deoarece instituția nu achită în numerar, a menționat că cardul bancar se ridică de către orice persoană și doar ea cunoaște pinul, acesta mai avea și fișă de post.

A mai menționat că, în funcție de director la începutul lunii de către contabilul-șef îi sunt aduse foile de parcurs care sunt numerotate, astfel le semnează și le ștampilează, iar contabilul le înmânează șoferilor, iar la sfârșitul lunii contabilul-șef primește foile de parcurs îndeplinite cu toate taloanele și tichetele utilizate pe tot parcursul lunii cu descrierea minuțioasă a fiecărei deplasări, în care sunt indicate și kilometrajul parcurs, astfel a menționat că toate foile de parcurs pe anii 2018-2019 au fost anexate la materialele cauzei.

A menționat că, despre evidența orelor de muncă în cadrul ADR Sud a fost șefa de cadre Nichita Irina și contabilul-șef Zlati Olga. Nichita Irina este responsabilă să ducă evidența orelor de muncă a fiecărui angajat în cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, conform legislației RM fiecare angajat dacă vede careva încălcări sau infracțiuni în instituția care activează, este dator să denunțe organelor competente, or organelor ierarhic superioare, ceea ce și făcea în instituție.

Astfel, în decembrie 2018, instituția a fost verificată de către Inspekția financiară, care se face la 2-3 ani, și în cadrul căreia nu s-a declarat nici despre o infracțiune, sau careva nereguli, la fel nici în anul 2019 nu a fost raportată nici o încălcare. Ca director al ADR Sud, conform fișei de post răspunde pentru gestionarea Agenției, și nu intră în atribuțiile sale verificarea foilor de parcurs. Astfel menționează că contabilul -șef cât și șefa pe cadre erau obligate ca să o anunțe despre careva încălcări depistate în instituție, sau careva organe superioare, iar faptul că crima s-a descoperit după doi ani de la eliberarea lui Botnaru Mihail. Consideră că cauza penală a fost deschisă ca răzbunare, astfel încât în anul 2019 a eliberat din funcție pe articol contabilul-șef Zlati Olga, fiind sesizată procuratura.

A menționat că, cu Zlati Olga și Nichita Irina nu sunt în relații bune, iar acestea între ele sunt prietene. A concretizat că ștampila instituție se află la ea, dar foile de parcurs le semna și ștampila la începutul lunii. La angajarea lui Botnaru Mihail a stabilit unde acesta se afla și dacă are posibilitatea de a se

deplasa la muncă în or. Cimișlia. Astfel, la acel moment a constatat că soția sa, este locuitoare a or. Cimișlia și acesta s-a transferat cu traiul în Cimișlia. Pe perioada în care acesta a fost angajat în calitate de șofer la ADR Sud, acesta se prezenta la serviciu, fapt confirmat prin fișele de deplasare și schema de pontaj care erau întocmite și răspundeau șefa de cadre și contabilul.

A menționat că angajații ADR Sud nu se supun direct directorului ci secției administrative, iar în acel timp conducător era Zlati Olga. A mai declarat că Culeșov Vladimir este soțul ei, acesta în perioada martie 2018- iunie 2018 nu a activat în cadrul ADR Sud.

Mai menționează apelantul că întru confirmarea nevinovăției cet.Culeșov Maria a fost audiat în cadrul ședinței de judecată **martorul Coroian Dorin** care a confirmat cele declarate de inculpată, comunicînd instanței că : ... pe Culeșov Maria o cunoaște, aceasta a fost fosta directoare a instituției în care activează și anume ADR Sud. A menționat că activează în Cadru ADR Sud din anul 2013, în calitate de specialist pe achiziții publice. Pe Culeșov Vladimir îl cunoaște, acesta a fost angajat în calitate de șofer la Agenție pe o perioadă scurtă, în perioada când s-a angajat și anume anul 2013. A concretizat că în perioada 2018-2019, dl. Culeșov Vladimir nu a activat în cadrul ADR Sud.

Pe Botnaru Mihail îl cunoaște, acesta a activat în calitate de șofer, exact nu își amintește perioada, dar aproximativ anii 2018-2019 și care gestiona automobilul de model Volkswagen Tiguan. A menționat că în cadrul ADR sud, au activat în calitate de șoferi mai multe persoane și nu îi ține minte pe toți deoarece nu are tangențe direct cu aceștia pe serviciu. A menționat că, Legea achizițiilor publice s-a schimbat în anul 2015, iar Softul s-a implementat treptat în 2018, dar din anul 2015 nu mai era necesitatea de a merge la Agenția Achiziții Publice de fiecare data cînd se pregătea documentația. Astfel, nu ține minte numele șoferilor deoarece cînd s-a angajat la agenție lucra un șofer pe nume Colța Nicolae, cu care des a circulat pe serviciu, iar din anul 2015 de cînd nu mai este necesitatea de a circula, au fost angajați doi șoferi noi pe care nu îi cunoaște.

Cunoaște că ADR Centru înregistrează sediul în laloveni. A concretizat că pe parcursul activității sale nu a interacționat cu cet. Botnaru Mihail în calitate de șofer al ADR Sud, cu acesta s-a întâlnit posibil 2-3 ori întâmplător pe hol, a aflat că acesta deține funcția de șofer cînd la văzut prima dată pe holul instituției. A mai concretizat instanței că, nu cunoaște cînd a fost eliberat din funcție dl. Culeșov Vladimir, posibil anul 2014-2015, și nu cunoaște dacă în perioada anilor 2018-

2019 acesta a condus automobilul de model Volkswagen Tiguan.

A menționat că, Culeșov Vladimir a activat în calitate de șofer pe perioada când s-a angajat, iar Nicolae a fost angajat mereu, la moment sunt trei posturi de șofer, a fost perioadă că automobilul a fost condus însăși de către șeful secției. Șoferii nu lucrau pe ore dar mereu se aflau la garajul consiliului unde se țineau și mașinile ADR Sud. Nu cunoaște despre faptul că ar exista careva plângeri referitoare la lipsa șoferilor. A concretizat că ADR Sud gestionează două automobile Suzuki Vitara și Volkswagen Tiguan, iar la moment au mai fost procurate încă două automobile o Dacie și un Toyota RAV -4, un automobil a fost transmis spre gestionare unei alte instituții, ADR sud gestionând trei automobile dar înregistrând două unități de șoferi, Astfel automobilul de model Dacia este condus de către dl. Nicolae Colța, automobilul de model Volkswagen Tiguan este condus de către dl. Valeriu, iar Toyota RAV-4 este condusă de către Director. Cunoaște că tabelul de pontaj îl duce specialistul în resurse umane și nu cunoaște dacă directorul are atribuții de confirmare a tabelului de pontaj, nu a fost implicat în acest proces.

La fel, în ședința de judecată martorul **Botnaru Mihail** a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, astfel în cât în perioada 2018-2019 a activat în cadrul ADR Sud în calitate de conducător auto în baza contractului de muncă, conducător fiind cet. Culeșov Maria, însă anterior a activat la ADR Centru în calitate de conducător auto. A menționat că actele pentru angajare la ADR Sud au fost pregătite cu ajutorul lui Culeșov Maria și d. Sofia angajată la aceeași instituție. în acea perioadă în gestiunea ADR Sud erau două automobile Suzuki Vitara și Volkswagen Tiguan, și alți doi conducători pe nume Nicolae și Andrei. A menționat că în acea perioadă de timp locuia în Cimișlia și făcea naveta în Strășeni, dacă rămânea în Cimișlia aștepta sunetul Directorului ca să-i comunice unde se deplasează deoarece astfel de înțelegere a avut loc la angajare. Deși se afla în or. Cimișlia nu se prezenta zilnic la serviciu, da doar la sunetul directorului, și de câteva ori când a fost solicitat de către d. Sofia. În activitatea sa la ADR Sud se subordona direct Directorului Culeșov Maria, cu alte careva persoane nu discuta referitor la activitate, dacă era nevoie de transferat acte către Minister, el o făcea cel mai des cu mașina personală, astfel în cât practic zilnic se deplasa în mun. Chișinău, își mai amintește ca a fost o data în r. Leova și o data la Cahul. A menționat că salariul îl primea lunar, deplin. A mai relatat că din auzite cunoaște că Culeșov Vladimir este soțul d. Culeșov Maria, însă personal nu l-a

cunoscut, și nu cunoaște unde acesta a activat și dacă a activat sau nu la ADR Centru. La ADR Sud se prezenta o dată în lună, uneori poate și mai des, însă cu careva din angajații instituției nu a făcut cunoștință. A mai menționat că cu contractul individual de muncă și fișa de post nu a făcut cunoștință înainte de a le semna, semnând personal contractul, salariul în primea pe card.

A concretizat că niciodată nu a transmis cardul bancar cărorva alte persoane, nici Directorului Culeșov Maria. În vara anului 2019 s-a eliberat din funcția deținută în cadrul ADR Sud, astfel în cât s-au mutat cu traiul în or. Strășeni, iar în Cimișlia au locuit deoarece soția s-a este originară din Cimișlia și o perioadă a îngrijit de mama sa, fapt ce la făcut ca să se angajeze la ADR Sud. A mai menționat că, se prezenta rar la serviciu deoarece o ajuta pe soție cu mama sa, iar foile de parcurs le prezenta la contabilitate d. Sofia. În concretizare a relatat că, muncea la ADR Centru, când au apărut problemele cu soacra sa, i-a comunicat conducătorului că nu poate activa la Centru deoarece are nevoia de a pleca la Cimișlia, atunci D-lui l-a ajutat și a discutat cu Directorul angajându-se în calitate de conducător auto la ADR Sud, iar în lipsa sa automobilul de model Volkswagen Tiguan era condus de către Culeșov Maria. Personal se deplasa cu mașina proprie deoarece concomitent activa și în mun. Chișinău în domeniul sportului, astfel încât salariul era mic, iar la eliberare a primit doar salariu și concedialele, careva premii nu a primit de la ADR Sud.

Indică că, ignorând declarațiile inculpatei și a martorilor, instanța de judecată totuși a ajuns la concluzia întrunirii pe deplin de către Culeșov Maria a semnelor faptei infracționale încadrate în baza art. 332 alin.(1) CP.

Reiterând apelanta că, Judecătoria Cimișlia, sediul Central, a emis o sentință de condamnare ilegală, scrisă cu niște fraze generate, declarative, bazată pe niște presupuneri, pe niște declarații a așa numitor martori care nu spun nimic clar, declarații fără a fi confirmate prin ansamblul de probe. Mai mult ca atât, în cadrul urmăririi penale nu au avut loc nici o confruntare cu așa numiții martori a acuzării, însă declarațiile lor au fost admise de instanță fără audiere.

Prin urmare, consideră sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 22 martie 2023, ca fiind ilegală în fond și urmează a fi anulată, deoarece prima instanța a ignorat intenționat toate probele, toate prevederile legislației în vigoare, inclusiv și recomandările CEDO.

Indicând prevederile art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, susține că prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de

fond nu a fost dovedit faptul că în acțiunile inculpatei Culeșov Maria se constată existența faptei infracțiunii incriminate.

Menționând prevederile art.art. 8 și 26 alin. (3) Cod de procedură penală, invocă că la caz, nu a fost prezentată nici o probă concludentă, pertinentă, și veridică care ar demonstra că Culeșov Maria a comis „falsul în actele publice după semnele înscrierii de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interes personal”, adică infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) din Codul penal.

Susține că inculpata Culeșov Maria pe tot parcursul procesului penal, inclusiv în ședința de judecată a instanței de fond, a respins învinuirea adusă, motivând că nu a comis falsul în actele publice după semnele înscrierii de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false.

Consideră că este plauzibil de menționat că inculpata Culeșov Maria a dat declarații constante și consecutive pe tot parcursul procesului penal, a menținut aceeași poziție de nerecunoaștere a vinovăției de la urmărirea penală până la judecarea cauzei în instanța de fond, iar versiunea inculpatei nu a fost combătută de partea acuzării prin probe prezentate în sprijinul învinuirii.

Apelanta consideră că în cadrul ședinței de judecată nu au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care ar demonstra pe deplin existența faptei infracțiunii în acțiunile sale de către acuzatorul de stat, precum și că fapta întrunește elementele infracțiunii, învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial or dimpotrivă, din materialele dosarului rezultă că probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate.

Solicită admiterea cererii de apel, casarea sentinței instanței de fond din 22.03.2023 cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță - de achitare a cet. Culeșov Maria din motiv că acțiunile nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

La 28 aprilie 2023 cauza penală a parvenit la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea apelului. (f.d.1, vol IV)

Argumentele părților:

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat avocatul Coadă Andrei în interesele inculpatei Culeșov Maria a declarat că susține pe deplin cererea de apel și solicită admiterea cererii de apel pe motivele descrise în apel.

Susține că instanța de fond incorect a apreciat probele, pentru că toți martorii care au fost audiați au recunoscut că au văzut acest șofer în incinta Agenției de Dezvoltare Sud. Au recunoscut că el a lucrat, însă nu a putut spune în ce perioadă.

Consideră că prin prisma probelor administrate, adică prin borderoul și fișele de pontaj de asemenea s-a stabilit că această persoană a lucrat, fiind examinat contractul individual de muncă lui Culeșov Maria, cât și obligația de funcția a acesteia, s-a stabilit că nu era determinat faptul că anume ea trebuia să răspundă despre fișa de pontaj sau orele de muncă a unui sau altui șofer. Și prin probele administrate s-a stabilit că această obligația o avea contabilul-șef și persoana care ducea cadrele în cadrul instituției.

Menționează că controlurile efectuate în incinta Agenției de Dezvoltare Regională Sud nu s-au stabilit careva abateri determinate referitor la încadrarea în câmpul muncii a unui sau altui angajat. Din aceste considerente pledează că vinovăția inculpatei nu a fost demonstrată.

Indică că încă de la începutul acestui dosar, Culeșov Maria din unele motive le-a eliberat din funcție pe unele persoane, care apoi au venit în calitate de martori, și anume Donea Ana, Aramă Tatiana și Zlati Olga, doar aceste trei persoane au menționat după aceasta că ele nu au văzut așa angajat în cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Sud. Din aceste considerente consideră că declarațiile acestora au fost o răfuială.

Susține că ei au prezentat dispozițiile prin care au fost concediate, însă organul de urmărire a refuzat să i-a aceste circumstanțe în considerație. De la bun început această cauză penală a fost una prescrisă.

Indică că legislatorul prevede clar ce trebuia să facă organul de anchetă, organul de urmărire penală. Consideră că vinovăția Mariei Culeșov nu a fost demonstrată. De asemenea, atrage atenția că în cadrul urmăririi penale nu au fost stabilite careva părți vătămate, ori propriu zis, instituția sau Ministrul infrastructurii nu au formulat pretenții față de Culeșov Maria. Din aceste considerente pledează asupra nevinovăției Mariei Culeșov.

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat inculpata Culeșov Maria, a declarat că acest dosar este o răfuială, fiind că era o presupunere că șoferul nu se afla la locul de muncă și în locul lui venea altcineva.

Susține pe deplin cele menționate de apărătorul său și menționează că foile de parcurs nu ea le elibera, dînsa numai le semna. Indică că foile de parcurs le întocmește și i le transmitea pentru ștampilă și semnătură contabilă-șef.

Indică că la sfârșitul lunii nu ea le controlează, toată contabilitatea combustibilului și kilometrajului la Agenție se indică și scopul vizitei și unde persoana s-a deplasat, cu cine s-a deplasat. Deci fiecare lună contabil-șef care vorbește împotriva ei, primea foile de parcurs ale șoferului dat, deci un an de zile ea calcula tichetele și kilometrajul conform fișei postului. Un an de zile a avut control și de la Inspekția financiară și de la Curtea de Conturi și ea putea să spună că ceva nu este în regulă, întrucât conform legislației fiecare angajat care depistează careva încălcări din partea angajatorului trebuia să anunțe, și astfel de denunțuri au avut loc.

Menționează că în judecătoria Cimișlia au fost 11 martori inclusiv și martorii din Agenția de dezvoltare. Salariul de către șofer Botnaru Mihail a fost primit prin card, el a confirmat că el a îndeplinit toate documentele necesare pentru un șofer. Susține că faptul că aceste trei persoane au declarat așa, este pentru că au fost eliberate de la locul de muncă, din diferite motive. Susține că era imposibil să zici că omul nu lucra, că el a lucrat și oamenii l-au văzut. Consideră că dosarul dat este fabricat și solicită admiterea apelului și achitarea sa.

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat procurorul Sîrbu Lilia, a solicitat respingerea cererii de apel.

Consideră că instanța de fond întemeiat și motivat a emis sentința de condamnare cu eliberare de pedeapsă în legătura cu expirarea termenului de prescripție.

Susține că în prezenta cauza penală au fost prezentate probe care confirmă că inculpata în perioada 2018-2019, având împuternicirile de a numi și de a elibera din funcție personalul instituției, fiind conștientă de faptul că Butnaru Mihail oficial nu va activa la Agenția de Dezvoltare Regională Sud, la 13.03.2018 a emis ordinul prin care l-a angajat pe Botnaru ca conducător auto în cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Sud. Respectiv în continuare fiind responsabilă pentru verificare și conformare tabelor de pontaj, a confirmat că acesta a exercitat atribuțiile de serviciu în perioada vizată, pe când acesta de fapt nu a activat, dar în locul lui activa soțul inculpatei Culeșov Maria.

Menționează că faptul dat a fost confirmat prin declarațiile martorilor audiați și anume prin declarațiile martorului Zlati Olga, Nichita Irina, Donea Ana și Botnaru Mihail care a declarat că oficial a fost angajat în calitate de șofer la Agenția de Dezvoltare Regională Sud, însă el nu a activat la Agenția respectivă.

Indică că din declarațiile martorului rezultă că Botnaru Mihail în perioada 2018-2019 nu activa în calitate de șofer, dar în locul lui era Culeșov. Referitor la argumentele părții apărării că martorii au confirmat faptul că Culeșov Vladimir în realitatea activa în Agenția respectivă, instanța de fond corect a specificat faptul că acești martori au indicat că au auzit că ea activa, dar nemijlocit nu au văzut că această persoană să activeze la Agenția respectivă. Acest fapt a fost confirmat de martorul Marinescu care fiind angajat ca șofer a confirmat că activa în perioada anului 2018 în acea instituție ca șofer, dar despre faptul că Culeșov lucrează doar a auzit și l-a văzut doar câteva ori, fiind în cadrul Agenției la contabilitate.

Consideră sentința întemeiată și motivată care urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel.

Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei penale, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge apelul avocatului Coadă Andrei în interesele inculpatei Culeșov Maria ca nefondat, și de a menține sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 22 martie 2023, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Din materialele cauzei se constată că, sentința Judecătoriei Cimișlia sediul central a fost pronunțată la data de 22 martie 2023, iar apelul fiind depus la data de 05 aprilie 2023. Prin urmare se constată că, apelul a fost depus în termen.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

De asemenea, instanța de apel relevă, că indiferent de temeinicia învinuirii aduse inculpatului potrivit rechizitoriului și ansamblu probatoriu administrat, la judecarea apelului declarat de către apărător în interesele inculpatului, se va ține cont de prevederile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală conform căruia,

instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Conform prevederilor art. 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberând asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî reluarea cercetării judecătorești, aplicarea dispozițiilor privitoare la repararea pagubei, la măsurile preventive, la cheltuielile judiciare și la orice alte chestiuni de care depinde soluționarea completă a apelului.

Potrivit art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În vederea executării prevederilor alin. (1) și (2) art. 414 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în ședința de judecată a instanței de apel au fost cercetate suplimentar probele examinate în prima instanță, și anume:

Volumul I

f.d. 1 ordonanța de începere a urmăririi penale;

f.d. 3 raportul Procurorului Botezatau Valerian, privind constatarea faptelor infracționale;

f.d. 5-11 sesizarea SIS către Procuratura raionului Cimișlia privind pretinsele fapte infracționale în acțiunile lui Culeșov Maria, cu acte anexe

f.d. 12 ordonanță din 10 august 2021 privind ridicarea actelor de la ADR Sud;

f.d. 13-14 proces verbal de ridicare din 10 august 2021

f.d. 15-16 ordonanță din 11 august 2021 privind anexarea la materialele procesului penal nr. 20214080022 a actelor ridicate de la ADR Sud;

f.d. 17-18 copia ordinului nr.52 din 28 mai 2019 cu privire la premiere;

f.d. 19-47 extrasele tabelelor de pontaj a angajaților ADR Sud, anul 2018-2019;

f.d. 48-59 copii listei salariu pe anul 2018;

f.d. 60 -62 copii din registru de evidență a formularelor cu regim special;

f.d. 63-93 acte contabile;

f.d. 94 copia ordinului nr. 366p, din 17 iunie 2021, privind încetarea raporturilor e muncă cu Culeșov Maria, numirea lui Gorban Olga director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud;

f.d. 123 ordonanța Procurorului din 26 august 2021, privind retragerea cauzei penale de la Procuratura raionului Cimișlia și transmiterea ei organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, pentru efectuarea în continuare a urmăririi penale;

f.d. 131-147 solicitare a tabelor de pontaj și copia tabelor de pontaj pentru perioada martie 2018 – iunie 2019, de la ADR Centru;

f.d. 148 copia cererii lui Culeșov Vladimir, privind angajarea în calitate de conducător auto la Agenția Dezvoltare Regională Centru, din data de 01 martie 2018;

f.d. 149 copia ordinului nr. 19 p. din 01 martie 2018, privind angajarea lui Culeșov Vladimir în funcția de conducător auto la ADR Centru;

f.d. 150 contract de muncă nr. 06 din 01 martie 2018, ADR Centru a lui Culeșov Vladimir

f.d. 153 cererea din 17.06.2019, a lui Culeșov Vladimir de eliberare din funcție începând cu 01.07.2019;

f.d. 154 ordin de demisie nr. 49p din 24 iunie 2019, privind acceptarea demisiei lui Culeșov Vladimir;

f.d. 167 proces verbal de examinare a obiectului din 13 iunie 2022, prin care au fost examinate tabelele de pontaj și actele ridicate de la ADR Centru;

f.d. 168 ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 13 iunie 2022

f.d. 170 -181 acte în original a dosarului personal Botnaru Mihail

f.d. 182 proces verbal de examinare a obiectului din 13 iunie 2022

f.d. 183 ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 13 iunie 20022

f.d. 184 -197 date privind salariul și veniturile lui Botnaru Mihail pentru anul 2018-2019;

f.d. 198 ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 13 iunie 2022

f.d. 199-225 acte ce conțin activitatea în calitate de șofer la ADR Sud a lui Culeșov Vladimir

f.d. 241-242 ordonanță de ridicare , proces verbal de ridicare din 24 noiembrie 2021 în original

f.d. 243-250 tabele de pontaj în original al angajaților ADR Sud

Volumul II

f.d. 1-8 tabele de pontaj în original al angajaților ADR Sud

f.d. 9 proces verbal nr.2 al ședinței comisiei pentru stabilirea vechimii în muncă a lui Botnaru Mihail în cadrul ADR Sud din 13 martie 2018

f.d. 10-28 lista salariului din 2018-2019

f.d. 28 proces verbal de examinare a obiectului din 13 iunie 2022

f.d. 29 ordonanță de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală

f.d. 35-38 Raport de constatare tehnico științifică nr. 34/12/1-R-3567 din 08.11.2021, prin care s-a stabilit că: **1-4. Textele manuscrise și semnăturile din numele lui Botnaru Mihail în actele: Cererea de angajare, înregistrată la nr. 10 din 13.03.2018 (fila dosarului personal 8); Cererea de acordare a ajutorului material, înregistrată la nr.66 din 19.11.2018 (fila dosarului personal 5); Cererea de acordare a concediului, înregistrată la nr.14 din 27.03.2019 (fila dosarului personal 3); Cererea de concediere, înregistrată la nr.22 din 12.06.2019 (fila dosarului personal 1) au fost executate de către Botnaru Mihail, ale cărui mostre de scris/semnături au fost prezentate.**

5, 14-19. Semnăturile din numele lui Botnaru Mihail plasate la rubricile „șofer” și „predat autovehiculul șofer” de pe foile pe parcurs cu seria BN și numărul: 532263; 532251; 532257; 532255; 532253; 532261; 532259; 532235, au fost efectuate probabil nu de către Botnaru Mihail.

6-13. Semnăturile din numele lui Botnaru Mihail plasate la rubricile „șofer” și „predat autovehiculul șofer” de pe foile pe parcurs cu seria B și numărul: 532245; 532243; 532247; 532249; 532242; 532239; 532237; 532235, au fost efectuate nu de către Botnaru Mihail, dar de o altă persoană prin imitare liberă.

f.d. 49 -65 dosar personal a lui Botnaru Mihail în original

f.d. 98-162 date cu referire la activitatea lui Botnaru Mihail și Culeșov Vladimir la ADR Centru

f.d. 170 informația nr.55 din 09 martie 2022;

f.d. 174 ordonanța privind începerea urmăririi penale din 06.01.2022, în baza art. 332 alin. (1) Cod penal;

f.d. 175 proces verbal de examinare a obiectului din 14 iunie 2022;

f.d. 176 ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 14 iunie 2022;

f.d. 190-191 copia buletinului de identitate a lui Culeșov Maria

f.d. 192 ordin nr. 98c din 08 decembrie 2009, privind numirea lui Culeșov Maria în funcția de director al ADR Sud pe un termen de 6 luni;

f.d. 193 ordin nr. 152 p din 11.06.2010, de numire în funcție pe un termen de 1 an;

f.d. 194-195 contract individual de muncă nr.3 din 07 iunie 2010

f.d. 196 revendicare d.p.2021408013, prin care se atestă că Culeșov Maria, anterior nu a fost judecată;

f.d. 201-207 acte ce confirmă adresarea lui Culeșov Maria în Instanță privind restabilirea în funcție;

f.d. 208-210 acte de constatare nr.03/183 din 14.05.2015 privind încălcarea regimului juridic al conflictului de interese;

f.d. 211-2012 ordinele de angajare și demisie a lui Culeșov Vladimir la ADR Sud;

f.d. 213 proces verbal de examinare a obiectului din 14 iunie 2022

f.d. 214 ordonanță de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală din 14 iunie 2022

f.d. 217 copia procesului verbal de autosesizare din 17 iunie 2022;

f.d. 218 ordonanța privind începerea urmăririi penale din 20 iunie 2022;

f.d. 219 -220 ordonanța și procesul verbal de ridicare din 20 iunie 2022;

f.d. 233 -241 act de constatare nr.15/29 din 20.01.2022, privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese ce către Maria Culeșov în calitate de director al ADR Sud;

Volumul III

f.d. 16 ordonanța de ridicare din 24.08.2022

f.d. 17 procesul verbal de ridicare din 24.08.2022

f.d. 18-42 fișa de post a angajaților ADR Sud;

f.d. 121 -122 declarațiile martorului Coroian Dorin, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că *pe Culeșov Maria o cunoaște, aceasta a fost fosta directoare a instituției în care activează și anume ADR Sud. A menționat că activează în Cadru ADR Sud din anul 2013, în calitate de specialist pe achiziții publice. Pe Culeșov Vladimir îl cunoaște, acesta a fost angajat în calitate de șofer la Agenție pe o perioadă scurtă, în perioada când s-a angajat și anume anul 2013. A concretizat că în perioada 2018-2019, dl. Culeșov Vladimir nu a activat în cadrul ADR Sud. Pe Botnaru Mihail îl cunoaște, acesta a activat în calitate de șofer, exact nu își amintește perioada, dar aproximativ anii 2018-2019 și care*

gestiona automobilul de model Volkswagen Tiguan. A menționat că în cadrul ADR sud, au activat în calitate de șoferi mai multe persoane și nu îi ține minte pe toți deoarece nu are tangențe direct cu aceștia pe serviciu. A menționat că, Legea achizițiilor publice s-a schimbat în anul 2015, iar Softul s-a implementat treptat în 2018, dar din anul 2015 nu mai era necesitatea de a merge la Agenția Achiziții Publice de fiecare dată când se pregătea documentația. Astfel, nu ține minte numele șoferilor deoarece când s-a angajat la agenție lucra un șofer pe nume Colța Nicolae, cu care des a circulat pe serviciu, iar din anul 2015 de când nu mai este necesitatea de a circula, au fost angajați doi șoferi noi pe care nu îi cunoaște. Cunoaște că ADR Centru înregistrează sediul în Ialoveni. A concretizat că pe parcursul activității sale nu a interacționat cu cet. Botnaru Mihail în calitate de șofer al ADR Sud, cu acesta s-a întâlnit posibil 2-3 ori întâmplător pe hol, a aflat că acesta deține funcția de șofer când la văzut prima dată pe holul instituției. A mai concretizat instanței că, nu cunoaște când a fost eliberat din funcție dl. Culeșov Vladimir, posibil anul 2014-2015, și nu cunoaște dacă în perioada anilor 2018-2019 acesta a condus automobilul de model Volkswagen Tiguan. A menționat că, Culeșov Vladimir a activat în calitate de șofer pe perioada când s-a angajat, iar Nicolae a fost angajat mereu, la moment sunt trei posturi de șofer, a fost perioadă că automobilul a fost condus însăși de către șeful secției. Șoferii nu lucrau pe ore dar mereu se aflau la garajul consiliului unde se țineau și mașinile ADR Sud. Nu cunoaște despre faptul că ar exista careva plângeri referitoare la lipsa șoferilor. A concretizat că ADR Sud gestionează două automobile Suzuki Vitara și Volkswagen Tiguan, iar la moment au mai fost procurate încă două automobile o Dacie și un Toyota RAV -4, un automobil a fost transmis spre gestionare unei alte instituții, ADR sud gestionând trei automobile dar înregistrând două unități de șoferi, Astfel automobilul de model Dacia este condus de către dl. Nicolae Colța, automobilul de model Volkswagen Tiguan este condus de către dl. Valeriu, iar Toyota RAV-4 este condusă de către Director. Cunoaște că tabelul de pontaj îl duce specialistul în resurse umane și nu cunoaște dacă directorul are atribuții de confirmare a tabelului de pontaj, nu a fost implicat în acest proces.

f.d. 129-131 declarațiile martorului Colța Nicolae, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că pe Culeșov Maria o cunoaște, cu aceasta nu sunt în relații ostile. Astfel a menționat că, în anul 2018-2019 a activat în calitate de șofer în cadrul ADR Sud, în perioada respectivă cet. Culeșov Maria era director. În calitate de șofer a condus automobilul de model Suzuki Grand Vitara,

iar în anul 2020 mașina a fost data la Apele Moldovei în mun. Chișinău și au primit automobilul de model Dacia Logan MCV, cu care se deplasează și la moment. Menționează că, în parcul de automobile al ADR sud se deține și automobile de model Volkswagen Tiguan. În anul 2018-2019 nu l-a văzut pe cet. Botnaru Mihail, și nici nu îl cunoaște. Pe Culeșov Vladimir îl cunoaște, acesta a activat la ADR Sud în calitate de șofer, dar nu își amintește în ce perioadă, acesta a condus automobilul de model Volkswagen Tiguan. În anul 2018 când cet. Culeșov Maria activa în calitate de Director al ADR sud, promise altă persoană la lucru, aceasta a lucrat jumătate de an după ce a plecat, nu cunoaște dacă Culeșov Vladimir a activat în acea perioadă în calitate de șofer la ADR Sud. A mai menționat că evidența orelor de muncă o ducea Nichita Irina care deținea funcția de secretar-manager, iar foile de parcurs le primea de la contabilitate și le transmitea tot la contabilitate, iar acestea erau completate de șoferi. A mai menționat că pe parcursul activității sale nu a fost caz ca să-i prezinte lui Culeșov Maria careva dări de seamă sau careva alte documente. A concretizat instanței că activează în calitate de șofer la ADR Sud din anul 2010, iar Culeșov Vladimir a activat aproximativ în anul 2013 când a fost primit automobilul de model Volkswagen Tiguan, acesta a activat aproximativ 1-1.5 ani. Pe toată perioada în care a activat își amintește trei șoferi el, dl. Vladimir și un băiat pe nume Tudor. La moment ADR Sud deține trei automobile Dacie, Volkswagen Tiguan și un Toyota RAV -4 care este condusă de către director, iar șoferii au acces la aceasta doar când o duc la spălătorie. A menționat că foaia de parcurs o lua de la contabilitate la începutul lunii, în fiecare zi își scria marșrutul și distanța parcursă, iar când acestea nu erau ștampilate mergea personal la d. Culeșov Maria și le ștampila. În anul 2018 funcția de contabil o exercita Zlati Olga, iar responsabil pe cadre era Nichita Irina.

f.d. 133-134 declarațiile martorului Popușoi Andrei, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, rude nu sunt, a activat în subordinea ei în cadrul ADR Sud. A menționat că în perioada 2018-2019 a activat în cadrul ADR Sud, în aceasta perioadă în gestiunea Agenției au fost două automobile Suzuki care era condus de către dl Nicolae Colța și Volkswagen Tiguan care era automobilul directorului. O perioadă directorul Culeșov Maria s-a deplasat singură cu automobilul, iar ulterior a fost angajat un șofer pe nume Anton. Pe Botnaru Mihail îl cunoaște, în anul 2016 acesta a activat în calitate de șofer și s-a deplasat cu el de 2-3 ori pe serviciu. A menționat că

începând cu anul 2016 a activat doar în cadrul ADR Sud, careva alte cumulări la alte instituții nu a avut. Culeșov Vladimir îi este cunoscut, acesta este soțul directorului Culeșov Maria, însă nu cunoaște dacă acesta a activat la ADR Sud. Perioada în care Culeșov Maria a activat în calitate de Director al ADR Sud, Culeșov Vladimir a fost la Agenție, însă nu cunoaște dacă acesta a fost angajat oficial în cadrul instituției. A mai menționat că evidența orelor de muncă o duce secția administrativă, managerul de oficiu și contabilitatea. În calitate de Șef de secție nu are acces la documentele contabile în cadrul ADR Sud, din perioada 2016 pînă în prezent a activat cu șoferii Nicolae Colța, un băiat pe nume Anton, Ruslan Calinici și Valeriu Cioban. Ca angajat al ADR Sud, nu a beneficiat de serviciile lui Culeșov Vladimir în calitate de șofer. În perioada 2017-2018, cînd instituția era condusă de către Culeșov Maria, nu a văzut ca Culeșov Vladimir să conducă careva din automobilele instituției, iar după eliberarea acesteia din funcția de director, a fost angajat în calitate de șofer Ciobanu Valeriu.

f.d. 135-137 declarațiile martorului Donia Ana, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, cu aceasta nu sunt în relații de rudenie, cu ea nu sunt în careva relații. A menționat că la moment activează în cadrul Direcției de Învățămînt General Cimișlia, anterior în perioada anului 2018- 07 februarie 2019 a activat în calitate de specialist în planificare strategică și programare în cadrul ADR Sud, perioadă în care instituția a fost condusă de către Culeșov Maria. La acel moment erau angajați în calitate de șoferi doi angajați Colța Nicolae care conducea automobilul de model Suzuki vitara de culoare gri nr. CMAK 037 și Culeșov Vladimir care conducea automobilul de model Volkswagen Tiguan de culoare alba nr. de înmatriculare CM AM 343. În acea perioadă nu avea acces la documentele contabile ce vizează activitatea conducătorilor auto, iar evidența orelor de muncă a conducătorilor auto o ducea specialistul resurse umane. A menționat că, în activitatea sa de serviciu a interacționat cu dl. Culeșov Vladimir, astfel în cît în atribuțiile de serviciu se deplasau în teritoriu și la Minister, iar șofer era Culeșov Vladimir. Nu cunoaște dacă Culeșov Vladimir era tabelat și primea salariu de la ADR Sud. A menționat că pe Botnaru Mihail nu îl cunoaște, dar a văzut numele acestuia într-un ordin de atribuire a premiilor anuale angajaților ADR Sud, astfel cînd a semnat lista angajaților a observat numele lui Botnaru Mihail, și ea atras atenția faptul că nu cunoaște această persoană, nu cunoaște dacă foile de pontaj erau contrasemnate de către Director. Ulterior a mai văzut o informație despre această

persoană pe poșta electronică. A menționat că a fost angajată la ADR Sud în anul 2013, după angajare instituția a achiziționat automobilul de model Volkswagen Tiguan de culoare alba, iar Culeșov Vladimir a fost angajat în calitate de șofer a acestei unități de transport, ulterior în urma unei constatări a Agenției Naționale de Integritate referitor la conflict de interese cu privire la angajarea dl. Culeșov Vladimir în calitate de șofer în subordinea lui Culeșov Maria, însă acesta a continuat să activeze la instituție. A reiterat că în acea perioadă d-na Culeșov Maria activa în calitate de Director, iar Culeșov Vladimir șofer la ADR Sud. În cadrul serviciului periodic aveau deplasări în teritoriu, cât și alte raioane, astfel în anul 2018 s-a deplasat în mun. Chișinău cu automobilul instituției, șofer fiind Culeșov Vladimir, menționând că Culeșov Vladimir a activat în calitate de șofer la ADR Sud în perioada anilor 2018-2019. În cadrul ADR Sud șoferii nu aveau un loc de amplasare, Dl Nicolae stătea cel mai des pe hol, în birou erau 3 colegi și în perioada începutul 2018, era un loc liber în birou, era un calculator liber iar Dl Culeșov Vladimir stătea la acel calculator, își amintește perioada dată deoarece atunci a plecat un coleg. A menționat că în perioada menționată a avut interacțiune doar cu doi șoferi Colța Nicolae și Vladimir Culeșov.

f.d.139-140 declarațiile martorului Cotruța Nicolae, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, rude nu sunt, a activat ca subaltern a acesteia. A menționat că, la moment activează la S.A., Drumuri Cimișlia, când a activat în cadrul ADR Sud, la cunoscut pe Botnaru Mihail, cu acesta s-a deplasat de aproximativ de 3 ori la Chișinău, pe serviciu. A menționat că îl cunoaște deoarece când ieșea afară să fumeze, acesta se afla în mașină, sau o spăla, și anume automobilul de model Volkswagen Tiguan. În cadrul ADR sud, din 01 iunie 2016 până la 30 februarie 2021 în calitate de specialist de elaborare, suplimentare și monitorizare a proiectelor, cunoaște că în calitate de șofer la ADR active dl. Colța Nicolae, dar alți șoferi nu cunoaște dacă au activat. A menționat că pe Culeșov Vladimir îl cunoaște, acesta venea pe la ADR Sud după soția sa, Culeșov Maria, dar nu a activat în cadrul instituției în calitate de șofer. Personal nu a văzut-o pe Culeșov Maria ca să conducă automobilul de serviciu, și nu cunoaște cine ducea evidența orelor de muncă a angajaților în cadrul instituției. A mai concretizat că în perioada 2018-2019, a avut deplasări de serviciu aproximativ 4 obiecte, la care se deplasa cu dl. Nicolae deoarece acesta era întărit pe obiecte. Nu cunoaște cine conducea automobilul de model Volkswagen Tiguan în cadrul instituției, dar automobilul era întărit după Mihai. A

mai menționat că în cadrul urmăririi penale a fost audiat și a povestit ce ține minte, pentru ce a și semnat.

f.d. 142-143 declarațiile martorului Aramă Tatiana, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, au fost în relații de director-subaltern, în timp când a activat la ADR Sud. A menționat că aproximativ din luna ianuarie-februarie 2018 a activat în cadrul ADR Sud în calitate de Șef secție planificare strategică și programare, în acea perioadă instituția era dotată cu două mijloace de transport, una de model Volkswagen Tiguan iar alta nu cunoaște. În perioada în care a activat și anume anul 2011-2019, a avut doi conducători auto și anume Colța Nicolae și Culeșov Vladimir, pe Botnaru Mihail nu îl cunoaște, așa persoană nu a activat la ADR Sud. A menționat că personal nu a văzut cine completează foile de pontaj a conducătorilor auto, deoarece nu ține de funcția pe care o exercita în cadrul instituției, nu cunoaște dacă conducătorii auto aveau un Șef nemijlocit în cadrul ADR Sud. A menționat că pe Culeșov Vladimir îl vedea zilnic. În virtutea funcției pe care o deținea, avea mai multe deplasări de serviciu, în or. Chișinău și alte opt raioane din Regiunea de Dezvoltare Sud, iar la volanul automobilelor cu care se deplasa a văzut doar două persoane și anume Colța Nicolae și Culeșov Vladimir. Nu poate confirma că Culeșov Vladimir se afla de la 8:00 la 17:00 la muncă deoarece acesta nu stătea în oficiu, dar se afla foarte des în instituție, cu aceștia interacționa doar pe serviciu, aproximativ 2-3 ori pe lună când avea deplasare. Nu cunoaște cine îndeplinea și semna foile de parcurs, personal nu își amintește să fi semnat ceva. Cu exactitate a menționat faptul că Culeșov Vladimir a activat în calitate de șofer la ADR Sud în ultimii ani deoarece personal s-a deplasat cu mașina condusă de către acesta.

f.d. 145-147 declarațiile martorului Zlati Olga, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște cu aceasta au avut litigii de muncă în perioada când Culeșov Maria deținea funcția de Director în cadrul ADR Sud. A menționat că în perioada 2018-2019 a activat la ADR Sud, în calitate de Șef-secția financiară și achiziții, iar conducătorii auto se subordonau Directorului ADR Sud conform organigramei, în acea perioadă activau în calitate de conducători auto Colța Nicolae și Botnaru Mihail. A mai menționat că în perioada menționată ADR Sud gestiona două automobile Suzuki Grand Vitara de care era responsabil conducătorul auto Colța Nicolae și Volkswagen Tiguan de care era responsabil Botnaru Mihail. Personal a interacționat cu Botnaru Mihail o singură dată, și anume la momentul angajării acesta s-a prezentat în cadrul

secției pentru a prezenta actele aferente angajării și scutirea salarială, și anume în anul 2018. În cadrul activității sale au fost necesități de a se deplasa cu automobilul instituției deseori se deplasa cu automobilul de model Volkswagen Tiguan, cât și cu alți angajați, în special cu Directorul. A menționat că când se deplasau cu automobilul de model Volkswagen Tiguan, la volanul acestuia se afla Culeșov Vladimir care nu era angajat al ADR Sud, dar anterior fiind angajat al instituției, însă în urma unui act de constatare a ANI ce vizează conflict de interese, ultimul a fost eliberat din funcție, menționând că Culeșov Vladimir era soțul Directorului ADR Sud Culeșov Maria. A mai menționat că nu îndrăznea ca să dea întrebări referitor la faptul de ce automobilul instituției este condus de către o persoană care nu este angajată în cadrul acesteia deoarece ulterior persoanele erau hărțuite și persecutate de către Directorul acestei instituții. Responsabil de timpul de muncă era specialistul resurse umane și directorul, care semnau tabelul de pontaj și care ulterior veneau la serviciul de evidență contabilă, iar Culeșov Vladimir nu figura în tabelul de pontaj. În calitate de conducător auto era pontat și salarizat cet. Botnaru Mihail, însă pe acesta nu l-a văzut ca să se prezinte la serviciu. Deși în funcție de contabil interacționează cu conducătorii auto care la sfârșitul lunii prezintă foile de parcurs, pe Botnaru Mihail nu l-a văzut niciodată, deși foile de pontaj erau prezentate contabilului Rostea Sofia. A menționat că nu cunoaște dacă în perioada 2018-2019 au fost careva obiecții la întocmirea foilor de parcurs de către Botnaru Mihail, sau dacă au fost depuse careva plângeri în privința acestuia. Susține că în urma actelor de hărțuire din partea directorului ADR Sud, a fost eliberată din funcție avînd litigiu în instanța de judecată.

f.d. 149-150 declarațiile martorului Netedu Luminița, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște a lucrat în subordinea acesteia începând cu anul 2015. Astfel, a comunicat că în perioada anilor 2018-2019, cât și în prezent activează în cadrul ADR Sud în calitate de specialist în comunicare. În perioada menționată instituția deținea două automobile un Volkswagen Tiguan de culoare alba și încă un automobile mai vechi de culoare sur, cu care se deplasau Colța Nicolae și Culeșov Vladimir. A menționat că în perioada anilor 2018-2019 a văzut doar un singur șofer Colța Nicolae, iar în virtutea funcției pe care o deținea, actualiza informația privind lista angajaților în cadrul agenției, astfel în listă mai figura o persoană pe nume Botnaru Mihail în calitate de șofer, însă personal nu l-a văzut niciodată și nu

poate confirma dacă lucra acesta sau nu la agenție, însă în lista angajaților erau doi șoferi. A menționat că exact nu cunoaște dar în cadrul instituției șoferii se subordonau secției administrative, directorului. Exact perioada nu își amintește dar des îl vedea pe Culeșov Vladimir în cadrul Agenției, cunoaște că acesta este soțul lui Culeșov Maria, însă nu cunoaște cu ce scop venea la agenție, acesta o perioadă se deplasa la volanul automobilului de model Volkswagen Tiguan. A mai menționat că în virtutea funcției deținute urma să meargă la evenimente pentru a face fotografii, comunicate de presă, astfel mergea cu Directorul. Nu cunoaște cine tabela orele de muncă a conducătorilor auto în perioada anilor 2018-2019, iar în această perioadă Culeșov Vladimir nu era angajat în calitate de conducător auto în cadrul ADR Sud, deși acesta a mers la volanul automobilului ce se afla în gestionarea instituției, ea însă niciodată nu i-a pus întrebarea de ce el conduce. Cu conducătorii auto din cadrul ADR Sud interacționa doar pe serviciu, a menționat că când aveau de placat, deseori se deplasa cu șoferul Colța Nicolae, dar dacă era deplasare la distanță mare atunci se duceau cu Culeșov Vladimir sau Popușoi Andrei, dar nu cunoaște din care motiv, iar în perioada anului 2018-2019 nu a auzit careva obiecții referitoare la șoferi din partea angajaților ADR Sud.

f.d.152-153 declarațiile martorului Garpan Natalia, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, în relații de rudenie nu sunt. Menționează că în perioada anilor 2018-2019 a activat în cadrul ADR Centru în calitate de contabil –șef, în cadrul exercitării funcției pe care o deținea nu a întocmit foi de pontaj, dar ca document primar, tabelul de pontaj servește la calcularea salariului. Susține că ADR Centru este amplasat în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun nr.33 et.4 în clădirea Consiliului raional Ialoveni. Numele Botnaru Mihail și Culeșov Vladimir îi sunt cunoscute, astfel în cât au fost angajați în calitate de șoferi la ADR Centru dar în perioade diferite de timp. A menționat că, Culeșov Vladimir a fost angajat în perioada anului 2018, cunoscându-l personal, acesta deseori venea cu foile de parcurs și pentru a semna fișele de salariu, deoarece acestea se transmit contrasemnătură. A menționat că de foile de parcurs se ocupa alt contabil cu care se afla într-un birou, iar Culeșov Vladimir deseori se adresa la aceasta cu foile de parcurs. Culeșov Vladimir răspundea de automobilul de model Volkswagen Tiguan MQF care era în folosința ministerului și cel mai des era în afara circumscripției Ialoveni și acesta se subordona direct Directorului. A reiterat că foile de parcurs erau semnate de către Culeșov Vladimir. A mai menționat că angajatul Botnaru Mihail avea aceleași

atribuții ca și Culeșov Vladimir, mai întâi a fost angajat Botnaru Mihail apoi Culeșov Vladimir și ambii gestionau același automobil, după eliberarea lui Culeșov Vladimir, Botnaru Mihail a fost reangajat.

f.d. 155-156 declarațiile martorului Neaga Natalia, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște doar vizual, cu aceasta nu sunt în careva relații. A menționat că în perioada 2018-2019 a activat la ADR Centru în calitate de jurist, cu cumularea funcției de specialist în resurse umane. Numele Botnaru Mihail, cât și Culeșov Vladimir îi sunt cunoscute, aceștia au fost angajați în calitate de șoferi în perioade diferite, cu aceștia au fost contrasemnate contracte de răspundere civilă pe automobilul auto de model Volkswagen Tiguan. În perioada anilor 2017-2018 în calitate de șofer a fost angajat Botnaru Mihail, iar după cererea de demisionare a acestuia, în perioada 2018-2019 a fost angajat dl. Culeșov Vladimir, iar la o perioadă scurtă de timp Botnaru Mihail a fost reangajat. A menționat că potrivit fișei de post conducătorii auto se subordonează directorului, iar în situația celor doi, aceștia se subordonau direct directorului Agenției. Referitor la evidența orelor de muncă, acestea se stipulează în fișa de post și anume 8 ore, iar tabelul de pontaj îl întocmea ea personal. În perioada anilor 2018-2019 personal a interacționat cu Culeșov Vladimir, acesta personal a depus cererea la angajare vizată de director, după care a fost întocmit ordinul, acesta a mers și a făcut cunoștință cu ordinul după ce la semnat, deasemenea și cererile de concediu, careva alte tangențe cu conducătorul auto Culeșov Vladimir nu a avut, iar dacă apărea careva necesități se adresa la Director, Viorel Jardan, iar acesta la rîndul său dădea indicații. La angajare a cunoscut că Culeșov Vladimir este domiciliat în r. Cimișlia, personal a văzut actele prezentate de către acesta.

f.d. 158-159 declarațiile martorului Marinescu Valentin, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, pe Culeșov Maria personal nu o cunoaște, cu aceasta rude nu sunt. A menționat că din iunie 2013 activează în cadrul ADR Centru în calitate de șofer, pe Culeșov Vladimir, cât și pe Botnaru Mihail îi cunoaște. Pînă în anul 2018 a activat pe un mijloc de transport de model Suzuki, apoi în gestiunea ADR au intrat încă două mijloace de transport Volkswagen Tiguan și Volkswagen Multiwan, iar la finalul anului 2010 a mai fost adus în gestiune un mijloc de transport de model Volkswagen. Din auzite cunoaște că Culeșov Vladimir era întărit ca șofer pe mijlocul de transport cu inițialele MQF, care era în gestiunea Ministerului. A menționat că, zilnic se află la serviciul,

chiar și în afara orelor de muncă, pe Culeșov Vladimir la serviciul la văzut de câteva ori, iar în anul 2018 când a plecat în concediu, a fost informat că va fi înlocuit de către Culeșov Vladimir, însă nu i-a transmis automobilul acestuia, la lăsat în parcare. A mai menționat că nu cunoaște dacă la angajarea lui Culeșov Vladimir la mai văzut pe Botnaru Mihail, deoarece acesta era în gestiunea Directorului, iar singur se afla în gestiunea Agenției, nu cunoaște unde își are locul de trai Culeșov Vladimir și Botnaru Mihail. Personal se subordonează directorului, și zilnic de către angajați îi sunt comunicate în prealabil unde merge, iar evidența orelor de muncă nu cunoaște cine o ducea.

f.d. declarațiile martorului Nichita Irinia, date în ședința instanței de fond, prin care ultima a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, cu aceasta a activat în cadrul ADR. A menționat că în perioada 2018-2019 a activat în cadrul ADR Sud în calitate de specialist resurse umane și manager de oficiu. Astfel a menționat că, Botnaru Mihail a fost angajat în perioada martie 2018-2019, iar Culeșov Vladimir nu a fost angajat al ADR Sud, fiind un alt șofer pe nume Colța Nicolae. În perioada 2018-2019 în gestiunea ADR Sud, a fost în gestiune automobilul de model Suzuki Grand Vitara și Volkswagen Tiguan și angajați doi șoferi. În calitate de specialist resurse umane personal completa foile de pontaj și ducea evidența orelor de muncă și ulterior prezenta tabelul de pontaj Directorului. Referitor la angajarea cet. Botnaru Mihail a menționat că acesta a venit împreună cu Directorul, atunci a fost chemată și i s-a comunicat să pregătească toate actele pentru conducătorul auto, atunci dl. Botnaru a prezentat toate actele necesare, unde a observat că viza de reședință o are în r. Ialoveni, atunci a întrebat conducerea cum va activa dacă are viza de reședință în alt raion, atunci Botnaru Mihail a comunicat că va domicilia la rude în or. Cimișlia și v-a activa în cadrul instituției. Atunci a elaborat toate actele pentru angajare și le-a semnat la Director, iar Botnaru Mihail a fost angajat la serviciu. A menționat că peste o zi de la angajare a observat că angajatul nu este la serviciu, fapt despre care a raportat la d-na Director, atunci d-na Culeșov Maria i-a comunicat că este o înțelegere între ea și Directorul de la ADR Centru, precum că Botnaru Mihail va fi angajat la ADR Sud dar o să lucreze la ADR Centru, iar Culeșov Vladimir va fi angajat la ADR Centru dar va activa în cadrul ADR Sud, atunci a menționat că este o încălcare gravă la ce Directorul i-a răspuns că va răspunde pentru toate. A menționat că șoferul se afla în subordinea directorului, dar tabela de pontaj este întocmită de către sine, astfel pe Botnaru Mihail îl tabela zilnic deoarece a primit

astfel de indicații de la director, tabelul de pontaj era semnată de specialistul resurse umane și de către Director, apoi se transmitea la contabilitate spre executare, iar în lipsa semnăturii Directorului nu putea fi calculat salariul. A mai menționat că, cât a fost angajat prin ordin Botnaru Mihail, nu la văzut ca să se prezinte la muncă în cadrul ADR sud. Pe Culeșov Vladimir îl cunoaște, acesta a activat la ADR Sud din anul 2011 pînă în anul 2014, de unde îl și cunoaște pe acesta, acesta se prezenta la ADR sud ca soțul directorului Culeșov Maria, și menționează că nu la văzut pe Culeșov Vladimir ca să conducă careva automobile din gestiunea ADR Sud.

f.d. 169-171 declarațiile martorului Botnaru Mihail, date în ședința instanței de fond, prin care ultimul a declarat că, pe Culeșov Maria o cunoaște, astfel încît în perioada 2018-2019 a activat în cadrul ADR Sud în calitate de conducător auto în baza contractului de muncă, conducător fiind cet. Culeșov Maria, însă anterior a activat la ADR Centru în calitate de conducător auto. A menționat că actele pentru angajare la ADR Sud au fost pregătite cu ajutorul lui Culeșov Maria și d. Sofia angajată la aceeași instituție. În acea perioadă în gestiunea ADR Sud erau două automobile Suzuki Vitara și Volkswagen Tiguan, și alți doi conducători pe nume Nicolae și Andrei. A menționat că în acea perioadă de timp locuia în Cimișlia și făcea naveta în Strășeni, dacă rămânea în Cimișlia aștepta sunetul Directorului ca să-i comunice unde se deplasează deoarece astfel de înțelegere a avut loc la angajare. Deși se afla în or. Cimișlia nu se prezenta zilnic la serviciu, da doar la sunetul directorului, și de cîteva ori cînd a fost solicitat de către d. Sofia. În activitatea sa la ADR Sud se subordona direct Directorului Culeșov Maria, cu alte careva persoane nu discuta referitor la activitate, dacă era nevoie de transferat acte către Minister, el o făcea cel mai des cu mașina personală, astfel în cît practic zilnic se deplasa în mun. Chișinău, își mai amintește că a fost o dată în r. Leova și o dată la Cahul. A menționat că salariul îl primea lunar, deplin. A mai relatat că din auzite cunoaște că Culeșov Vladimir este soțul d. Culeșov Maria, însă personal nu l-a cunoscut, și nu cunoaște unde acesta a activat și dacă a activat sau nu la ADR Centru. La ADR Sud se prezenta o data în lună, uneori poate și mai des, însă cu careva din angajații instituției nu a făcut cunoștință. A mai menționat că cu contractul individual de muncă și fișa de post nu a făcut cunoștință înainte de a le semna, semnând personal contractul, salariul îl primea pe card. A concretizat că niciodată nu a transmis cardul bancar cărorva alte persoane, nici Directorului Culeșov Maria. În vara anului 2019 s-a eliberat din funcția deținută în cadrul

ADR Sud, astfel încât s-au mutat cu traiul în or. Strășeni, iar în Cimișlia au locuit deoarece soția s-a este originară din Cimișlia și o perioadă a îngrijit de mama sa, fapt ce l-a făcut ca să se angajeze la ADR Sud. A mai menționat că, se prezenta rar la serviciu deoarece o ajuta pe soție cu mama sa, iar foile de parcurs le prezenta la contabilitate d. Sofia. În concretizare a relatat că, muncea la ADR Centru, când au apărut problemele cu soacra sa, i-a comunicat conducătorului că nu poate activa la Centru deoarece are nevoia de a pleca la Cimișlia, atunci D-lui l-a ajutat și a discutat cu Directorul angajându-se în calitate de conducător auto la ADR Sud, iar în lipsa sa automobilul de model Volkswagen Tiguan era condus de către Culeșov Maria. Personal se deplasa cu mașina proprie deoarece concomitent activa și în mun. Chișinău în domeniul sportului, astfel încât salariul era mic, iar la eliberare a primit doar salariu și concedialele, careva premii nu a primit de la ADR Sud.

Colegiul judiciar constată că, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just a încadrat acțiunile inculpatei Culeșov Maria ca constituind fapte penale prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, *falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale*, așa cum inculpata **Culeșov Maria Iosif**, exercitând funcția de director al Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) cu sediul în or. Cimișlia, bd. Ștefan cel Mare, 12, numită prin ordinele emise de Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale al R. Moldova cu nr. 98c din 08.12.2009 pe perioada de probă și de numire deja în funcție cu nr. 152p din 11.06.2010, astfel fiind persoană publică, având împuterniciri de a numi și elibera din funcții personalul instituției, aflându-se în exercițiul funcției deținute, inclusiv cunoscând că utilizarea funcției în interes privat, contrar legii și atribuțiilor de serviciu este interzis, acționînd din interes material și alte interese personale, fiind la curent cu faptul că, acțiunile sale contravin cadrului normativ legal, fiind conștientă de faptul că numitul Botnaru Mihail locuitor al or. Strășeni, oficial nu va activa la Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud, la data de 13.03.2018, a emis Ordinul nr.18, privind angajarea în funcția de conducător auto în cadrul ADR Sud, a acestuia și în continuarea intențiilor sale infracționale, fiind responsabilă de verificarea și confirmarea tabelelor personalului privind evidența timpului de lucru, fiind la curent că, „Tabela de pontaj” este documentul de bază, potrivit căruia se

efectuează calculul orelor și prezența la locul de muncă, în baza căreia lunar se calculează și se achită salariul, și că acestea se atribuie la categoria documentelor oficiale, avînd în calitate de angajator obligația de a ține evidența timpului de muncă prestat efectiv de fiecare salariat în conformitate cu prevederile art. 106 din Codul muncii, formînd în fața subalternilor viziunea exercitării atribuțiilor exemplare de serviciu, cunoscînd că, în aceeași perioadă funcția de conducător auto în baza căreia a fost angajat Botnaru Mihail era executată de către soțul său Culeșov Vladimir, care oficial era angajat la ADR Centru cu sediul în or. Ialoveni, a ascuns de fapt intențiile sale privind introducerea datelor vădit false în tabelele de evidență a timpului de lucru al personalului, fabulîndu-l zilnic cu 8 ore de muncă, confirmînd astfel prezența la serviciu a cet. Botnaru Mihail, pentru perioada de timp cuprinsă între martie 2018- mai 2018, august - ianuarie 2019, martie 2019, iunie 2019, desi ultimul nu s-a prezentat nici o zi la serviciu la ADR Sud, exercitînd în această perioadă funcția de conducător auto la ADR Centru, amplasată în or. Ialoveni, iar în perioada menționată supra acestuia i-a fost calculate și achitat salariu pentru funcția deținută la ADR Sud.

În conformitate cu prevederile art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, *probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit prevederilor art.101 alin.(1), (2) (3), (4) și (5) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.*

Conform art.14 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Potrivit art.51 alin.(1) și (2) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Articolul 52 alin.(1) și (2) Cod penal stipulează că, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Lecturând materialele cauzei, Colegiul judiciar constată că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Reieșind din învinuirea înaintată, materialele cauzei penale, în colaborare cu declarațiile martorilor audiați în prezenta cauză penală, Colegiul conchide că vina inculpatei Culeșov Maria de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, s-a stabilit în timpul urmării penale, examinării dosarului de prima instanță, precum și în cadrul examinării apelului, fiind dovedită prin probele anexate la materialele cauzei, care au fost cercetate atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, faptele acesteia conținând în întregime semnele calificative ale infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond cert a stabilit vinovăția inculpatei Culeșov Maria în comiterea infracțiunii incriminate, care a fost confirmată prin probele cercetate și menționate supra, din care cu certitudine se atestă că Culeșov Maria, exercitând funcția de director al Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud, fiind persoană publică, având împuterniciri de a numi și elibera din funcții personalul instituției, aflându-se în exercițiul funcției deținute, inclusiv cunoscând că utilizarea funcției în interes privat, contrar legii și atribuțiilor de serviciu este interzis, acționând din interes material și alte interese personale, fiind conștientă de faptul că numitul Botnaru Mihail locuitor al or. Strășeni, oficial nu v-a activa la Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud, la data de 13.03.2018, a emis Ordinul

nr.18, privind angajarea în funcția de conducător auto în cadrul ADR Sud, a acestuia și în continuarea intențiilor sale infracționale, fiind responsabilă de verificarea și confirmarea tabelelor personalului privind evidența timpului de lucru, cunoscând cu certitudine că Botnaru Mihail nu se afla de fapt la serviciu, a introdus date vădit false în tabelele de evidență a timpului de lucru al personalului, fabulându-l zilnic cu 8 ore de muncă, confirmând astfel prezența la serviciu a cet. Botnaru Mihail, pentru perioada de timp cuprinsă între martie 2018- mai 2018, august - ianuarie 2019, martie 2019, iunie 2019, desi ultimul nu s-a prezentat nici o zi la serviciu la ADR Sud, iar în perioada menționată supra acestuia i-au fost calculate și achitat salariu pentru funcția deținută la ADR Sud.

Faptul dat este confirmat de martorii:

- Colța Nicolae, *care a indicat că fiind angajat în calitate de șofer la ADR Sud, pe Botnaru Mihail nu-l cunoaște și nu l-a văzut niciodată la locul de muncă,*

- Donia Ana, *care a indicat că fiind angajată la ADR Sud a văzut în liste că este angajată persoană pe numele Botnaru Mihail, însă fizic această persoană ea nu a văzut-o,*

- Aramă Tatiana, *care a indicat că fiind angajată la ADR Sud, persoană pe nume Botnaru Mihail nu a văzut, iar în toate deplasările de serviciu conducători auto au fost Colța Nicolae și Culeșov Vladimir,*

- Zlati Olga, *care a declarat că fiind angajată la ADR Sud, pe Botnaru Mihail l-a văzut doar o dată la angajare, în rest pe acesta la serviciu nu l-a văzut,*

- Netedu Luminița, *care a declarat că fiind angajată la ADR Sud, în virtutea funcției pe care o deținea, cunoaște că era angajat ca șofer o persoană pe nume Botnaru Mihail, însă pe acesta nu l-a văzut niciodată,*

Deși ceilalți martori Coroian Dorin, Popușoi Andrei și Cotruță Nicolae, declară că l-au văzut la serviciu pe Botnaru Mihail, totuși aceste declarații sunt combătute de declarațiile martorului Colța Nicolae, care este conducător auto la ADR Sud, iar parcul de automobile fiind comun, iar acesta a declarat că nu l-a văzut pe Botnaru Mihail niciodată și nu cunoaște o asemenea persoană.

În acest sens, Colegiul judiciar constată, că instanța de fond corect a constatat că în acțiunile inculpatei Culeșov Maria sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, argumente pe care instanța de apel le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16 februarie 2010, statuează că art. 6§1 din CtEDO, deși obligă

instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

La caz, Colegiul judiciar atestă lipsa temeiurilor legale privind casarea sentinței și pronunțarea unei decizii de achitare în privința Mariei Culeșov, în condițiile în care prin apelul înaintat apelantul nici nu a invocat careva argumente plauzibile.

Alegațiile apelantului referitor la încălcarea dreptului la apărare a inculpatei, prin faptul neefectuării confruntărilor în cadrul urmăririi penale, nu pot fi reținute de instanța de apel ca unul plauzibil, or martorii a căror confruntare se invocă că nu a fost executată au fost audiați în ședința instanței de fond în prezența inculpatei și a apărătorului acesteia, care au avut posibilitatea și dreptul de a pune întrebări și de a elucida circumstanțele ce invocă că ar fi fost necesar de elucidat prin procedura confruntării martorilor.

Cît se referă la alegația apărării că, nevinovăția inculpatei se confirmă prin declarațiile martorilor Coroian Dorin și Botnaru Mihail, colegiul judiciar menționează că declarațiile acestor martori l-ea fost dată apreciere de către instanța de fond, în raport cu celelalte probe analizate, fiindu-le date o apreciere corectă și fondată, temei de casare prin prisma acestor invocări, instanța de apel nu a stabilit.

Deasemenea este de remarcat că, o probă pertinentă în demonstrarea faptului că Botnaru Mihail nu se prezenta la serviciu la Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud, este și Raportul de constatare tehnico științifică nr. 34/12/1-R-3567 din 08.11.2021, care expres indică la faptul că *semnăturile din numele lui Botnaru Mihail plasate la rubricile „șofer” și „predat autovehiculul șofer” de pe foile pe parcurs cu seria BN și numărul: 532263; 532251; 532257; 532255; 532253; 532261; 532259; 532235, **au fost efectuate probabil nu de către Botnaru Mihail,** iar semnăturile din numele lui Botnaru Mihail plasate la rubricile „șofer” și „predat autovehiculul șofer” de pe foile pe parcurs cu seria B i numărul: 532245; 532243; 532247; 532249; 532242; 532239; 532237; 532235, **au fost efectuate nu de către Botnaru Mihail, dar de o altă persoană prin imitare liberă.***

În speță, proba indicată confirmă încă o dată că Botnaru Mihail deși era fabulat în tabela de pontaj ca fiind prezent la serviciu a câte 8 ore pe zi și 5 zile în săptămână, totuși acesta nu se regăsea la muncă, iar fabula adusă în învinuire că în

acea perioadă ar fi activat în cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru în locul lui Culeșov Vladimir, iar acesta a activat în locul lui Botnaru Mihail la Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud, este una plauzibilă și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal reiterează, că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană, se enumeră și faptul că orice persoană trebuie să fie judecată în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, ceea ce a fost realizat și în prezenta cauză, fiind respectate drepturile inculpatului garantate atât de Constituția R. Moldova, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Codul de procedură penală.

Este de menționat faptul că, potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) și (2) Cod Penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Conform art.60 alin. (1) lit. a) CP, *persoana se eliberează de răspunderea penală, dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat termenele prevăzute de lege. Astfel, în cazul expirării termenului de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, cu condiția ca acest termen să nu fie întrerupt și suspendat, persoana se va elibera de la răspunderea penală.*

În speță, norma art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, stabilește un termen de prescripție de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. Astfel, termenul respectiv urmează a curge din data comiterii infracțiunii.

În conformitate cu art.53 lit. g) Cod penal *persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.*

În sensul art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.*

Aliniatul (4) pct. 3 al art. 389 Cod de procedură penală, stabilește faptul că *sentința de condamnare se adoptă: fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.*

În speța normelor legal citate, colegiul judiciar atestă corectă soluția instanței de fond privind recunoașterea ca vinovată a lui Culeșov Maria de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, dar incorect s-a dispus liberarea de răspundere penală, or în temeiul art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, deoarece a expirat termenul de prescripție, pe cât fapta infracțională a fost consumată în luna iunie 2019, instanța urma să dispună liberarea de pedeapsa penală.

Cu toate acestea ținând cont de rigorile art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală *instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel, iar în speță acuzatorul de stat nu a contestat cu apel sentința.*

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul judiciar va respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul Coadă Andrei în interese inculpatei Culeșov Maria, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia sediul central din 22 martie 2023 cu menținerea sentinței atacate, reținând în acest sens că, această sentință este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a sentinței nu au fost reținute.

Conducându-se de prevederile art. 414, art. 415 alin. (1), pct.1) lit. c) art. 417-418, 422 Cod de procedură penală, Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat

DECIDE:

Se respinge apelul înaintat de avocatul Coadă Andrei în interese inculpatei Culeșov Maria.

Se menține sentința judecătorei Cimișlia sediul central din 22 martie 2023 pe cauza penală privind acuzarea lui Culeșov Maria de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președinte de ședință, judecător:

Judecător:

Judecător:

Fujenco Dmitrii

Starciuc Ștefan

Colev Grigori